

ONTWIKKELLIJN

Mondelinge taalvaardigheid

Mondelinge taal, ook wel mondelinge taalvaardigheid, is te verdelen in luisteren, spreken, en gesprekken voeren. (bron: SLO ⓘ)

Woordenschat is onlosmakelijk verbonden aan elk domein. Hier wordt woordenschatontwikkeling onder mondelinge taal toegelicht. De woordenschat is de voorraad woorden die je kent (de kennis): begrijpt of gebruikt. Deze kennis is opgeslagen in het brein. ⓘ

Zonder kennis van woorden is het niet mogelijk te luisteren, te spreken of gesprekken te voeren. Echter speelt woordenschat ook een grote rol bij schriftelijke taal (lezen en schrijven). Zonder woordkennis is het bijvoorbeeld onmogelijk om een logisch verhaal te schrijven. Woordenschatontwikkeling is uitbreiding van kennis en is geïntegreerd tijdens alle onderwijsactiviteiten en (speel)leermomenten.

Beginsituatie bepalen ⓘ

Ga bij de kleuter na ...

- Is de kleuter bekend met luistersituaties in de moedertaal (zoals voorlezen, instructie)?
- Maakt de kleuter verbaal of non-verbaal contact met andere leerlingen?
- Is de kleuter gewend om met een leerkracht of volwassene te spreken?

Hoe gebruik ik de ontwikkellijn Mondelinge taalvaardigheid? ⓘ

Bekijk de (schooltaal)woordenlijst voor nieuwkomerskleuters ⓘ

De kleuter ...

Voorwaardelijke doelen ⓘ

- ... reageert non-verbaal ⓘ
- ... reageert in eigen taal
- ... reageert in het Nederlands
- ... kan om hulp vragen d.m.v. het aanwijzen van een pictogram of het pakken van een voorwerp
- ... durft te spreken in de thuistaal en/of het Nederlands ⓘ
- ... durft woorden na te zeggen ⓘ ⓘ
- ... reageert op eigen naam
- ... reageert non-verbaal op medeleerlingen

Minimum doelen ⓘ

- ... kan om hulp vragen d.m.v. thuistaal en/of de Nederlandse taal
- ... kan aandacht richten bij het luisteren naar de ander
- ... luistert precies met visuele ondersteuning om instructie of tekst of verhaal te begrijpen in een klein groepje
- ... maakt contact met medeleerlingen in de thuistaal en/of het Nederlands ⓘ
- ... reageert verbaal / non-verbaal op een vraag van een ander ⓘ
- ... kan reageren op interactieve manier van voorlezen ⓘ
- ... kan de opbouw van een verhaal begrijpen (episodekaarten) ⓘ

Streefdoelen alle kleuters ⓘ

- ... kan een kort verhaal vertellen (mag in meerder talen door elkaar. De kleuter is zich niet -altijd meteen- bewust van de verschillende talen die hij gebruikt, wat past bij de ontwikkeling)
- ... kan gericht luisteren in de grote groep met visuele ondersteuning ⓘ
- ... kan spreken in een aangereikte/gecreëerde context (taalfragmenten van één woord die in het taalgebruik bij routines een belangrijke rol spelen) ⓘ
- ... kan vertellen vanuit zijn eigen beleving / ervaring ⓘ
- ... kan een verhaal reproduceren (naspelen, naleggen, navertellen etc.)
- ... kan vragen stellen in een aangereikte / gecreëerde context (taalfragmenten van meer dan één woord die in het taalgebruik bij routines een belangrijke rol spelen)

Extra streefdoelen ⓘ

- ... kan een kort verhaal vertellen in de Nederlandse taal
- ... kan gericht luisteren zonder visuele ondersteuning ⓘ

